SIEVIETES INDIJĀ: LOMA SENAJĀ UN MŪSDIENU SABIEDRĪBĀ, IEVĒROJAMĀKĀS SIEVIETES ZINĀTNĒ, BOLIVUDĀ UN SIEVIŠĶĀS DIEVĪBAS HINDUISMĀ

SILVIJA KOVAĻEVA, ORIENTĀLISTIKA, 2.KURSS

SIEVIETES INDIJĀ: SIEVIEŠU LOMA SENAJĀ UN MŪSDIENU SABIEDRĪBĀ

Vēdiskais periods

- Laiks Indijas vēsturē, kad sievietes bija augstas statusā, lai gan sabiedrība bija ļoti patriarhāla;
- Lai gan ģimenē vairāk tika cerēts uz dēlu, meitas arī tika novērtētas;
- Gan sievietēm gan vīriešiem tika nodrošināta izglītība;
  - Vēdās pieminēti divu veidu izglītotās sievietes, tas ir, brahmavadini jeb neprecētas sievietes, kas visu mūžu pavada mācoties vēdas un rakstot mantras, un sadyodvāhās jeb sievietes, mācījās vēdas līdz viņas aprecējās
- Laulības netika uzspiestas, sievietes pašas drīkstēja izvēlēties savus partnerus. Gadījumā, ja sieviete kļuva par atraitni, tai bija atļauts apprecēties vēlreiz, bet laulības šķiršana netika atļauta;
  - Sievietes, kuras izbaudīja gan savu autonomiju gan sievas lomu, tika sauktas par ardhangini (labākā puse) un sahadhamini (līdzvērtīgs partneris);
  - Swayamvara – rituāls, kad vīrieši sanāca sievietes mājās, un sieviete izvēlējās sev vīru
- Mājas dzīvē tika cienītas, vīri mēdza jautāt padomus par finansiāliem aspektiem utt.

- Sievietes drīkstēja piedalīties reliģiozās ceremonijās un cilšu sasaukšanās;
- ‘’Sievietes ir jāgodā un jāizrotā viņu brāļiem, tēviem, vīriem un māsu vīriem, kuri vēlas savu labklājību. Kur sievietes tiek pagodinātas, tur priecājas dievi; bet kur tās netiek cienītas, neviens svētais rituāls nedod atlīdzību. Ja sieviete dzīvo bēdās, drīz vien ģimene pilnībā ies bojā; bet tā ģimene, kur viņa nekad nebūs nelaimīga, pārtiks. Mājas, kur sievietes netiek pienācīgi pagodinātas, izsaka lāstu, pilnībā iet bojā tā, it kā tās iznīcinātu maģija. Tāpēc vīriešiem, kuri vēlas labklājību, brīvdienās un festivālos vajadzētu godināt sievietes ar rotājumiem, drēbēm un ēdienu’’. (Manusmriti iii 55. - 59. pants)

Pēc-vēdiskais periods

- Sievietēm sāka liegta iespēja iegūt izglītību;
- Lai gan viņām bija kāda iespēja izvēlēties sev vīru, tā nebija tik liela kā vēdiskajā periodā;
- Sāka parādīties vairāk bērnu laulības (kad meitenes tika izdotas laulībās pirms viņas bija sasniegušas pubertātes vecumu);
- Sievietēm tika aizliegts piedalīties ceremonijās;
- Mazāk tika studētas vēdas, vairāk tika uzskatītas tikai kā mājas uzturētājas;
- Atraitnes kļuva mazāk iekārojamas, un slavenāks kļuva niyoga, kurā atraitni vai kādu, kas ir precējusies ar vīrieti, kas nespēj viņai dot bērnus, apaugļo kāds cits.
  - 6. gs. pilnībā tika aizliegtas atraitnes vēlreizējas laulības

Vidusslaikos

- Tumšākais laiks sievietēm Indijas vēsturē;
- Lielākoties sievietes lomu sabiedrībā ietekmēja ārējie spēki, piemēram, musulmaņi, kur sieviete pilnībā piederēja savam tēvam, brālim vai vīram;
- Lai sevi pasargātu, sievietes sāka nēsāt purdah, kas liedza viņām brīvi kustēties, tāpēc viņu status kļuva vēl zemāks;
- Sāka parādīties tādi rituāli kā:
  - Sati – sieviete tiek sadedzināta sārtā sava vīra bērēs, jo tad tika uzskatīts, ka viņa nokļūs debesīs
  - Jauhar – masveida pašnāvība, kad sievietes sanāca kopā un sevi dedzināja sārtā

Mūsdienās

- Mūsdienās sieviešu loma sabiedrībā ir kritni uzlabojusies;
- Sievietēm ir dotas tiesības balsot; tās drīkst iesaistīties politiskajā pasaulē;
- Atraitnes drīkst vēl precēties;
- Bet neskatoties uz sievietes balstiesību un brīvību Indijā, sievietes katru dienu saskarās ar vardarbību un diskrimināciju.

Noziegumi pret sievietēm Indijā 2012.gadā uz 100 000 sievietēm

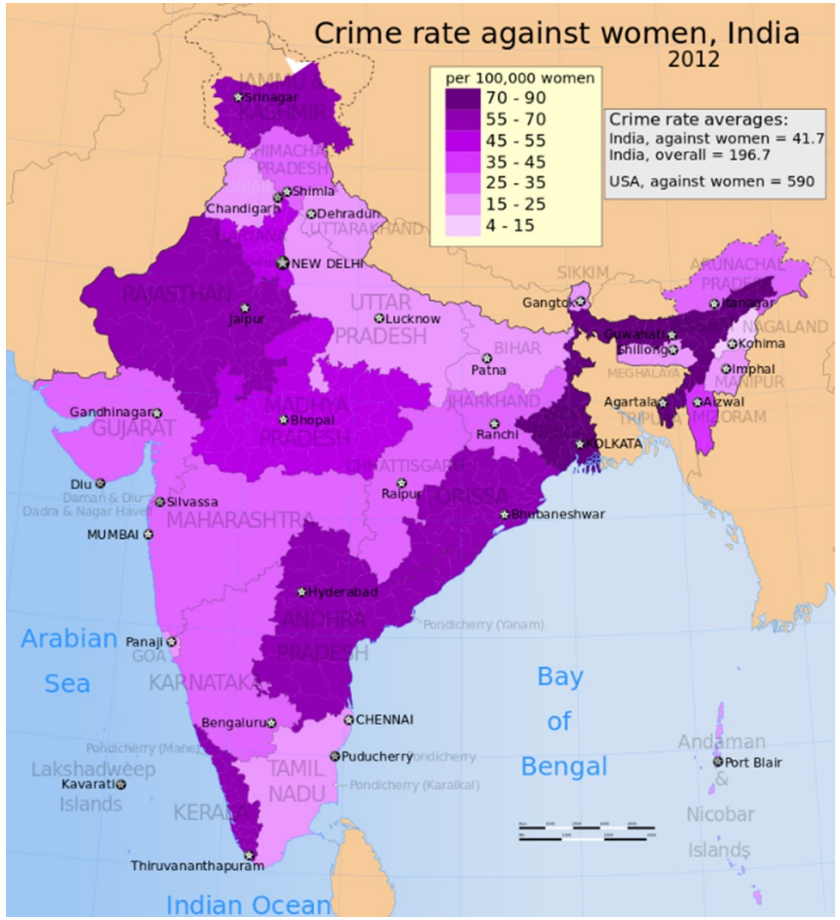

Apmētāšana ar skābi

- Aptuveni 72% no visiem uzbrukumiem ir pret sievietēm;
- 34% atriebība sievietei par laulības atraidīšanu vai seksuālu pakalpojumu noraidīšanu;
- 20% zemes, bizness, īpašuma neskaidrības;
- Laulībā visbiežāk pūra nesadalīšanas dēļ;
- Visbiežāk pret seju.

Vardarbība ģimenē

- Aptuveni 70% sievietes Indijā cieš no vardarbības ģimenē;
- Vismaz viena veida nežēlība no vīra puses pret sievu Indijā notiek ik pēc 9 minūtēm;
- Sievietes legāli tiek pasargātas pret uzbrukumiem (sieviešu aizsardzības akts pret vardarbību ģimenē);
- 38% vīrieši atzīst, ka ir fiziski nodarījuši pāri savām sievām;
- Lai gan procentuāli pasaules mērogā vardarbība pret sievietēm (8%) ierindojas zemā vietā, jāņem vērā valsts iedzīvotāju skaits

Gads	Ziņotie pārkāpumi
2008	81,344
2009	89,546
2010	94,041
2011	99,135
2012	106,527
2013	118,866
2014	122,877
2015	113,403

Pūra sadale

- Vislielākais skaits slepkavību pūra sadales dēļ pasaulē;
- Ir likums, kas aizliedz dāvināt pūru kāzās;
- Slepkavības, kas liek izskatīties kā pašnāvībām (dedzinātas dzīvas);
- Dienā vidēji 21 dzīvības tiek zaudētas pūra dēļ.

Zīdaiņu (sieviešu) slepkavības un aborts dzimuma dēļ

- Uzskatāms, ka vīrieši ir vairāk Indijā dzimuma aborta un zīdaiņu slepkavību dēļ;
- 1994.gadā ieviests likums, kurš paredz, ka sievietes vai viņu ģimenes nedrīkst sonogrāfijas laikā jautāt par bērna dzimumu, bet likums netiek ievērots;
- Dažās vietās Indijā meitenes mēdz neārstēt, kad viņas saslimst;
- Pūra vardarbība tiek uzskatīts par vienu no iemesliem.

Izvarošana

- Visbiežākais noziegums pret sievietēm (nācijas problēma);
- Visbiežāk sastopama Ņūdeli;
- Notiek aptuveni ik pa 20 minūtēm;
- ‘’Seksuālas attiecības vīrietim ar sievieti, kas ir viņa sieva, kurai nav mazāk par 15 gadiem, nav izvarošana.’’

IEVĒROJAMĀKĀS SIEVIETES INDIJĀ: SIEVIŠĶĀS DIEVĪBAS HINDUISMĀ

Shakti शक्ति

- Kosmiska enerģija, kas attēlo sievišķo enerģiju un dinamiskos spēkus, kas pārvietojas pa visumu;
- Viņa tiek godināta kā māte dieviete, universāla enerģijas, varas un radošuma avots
- Shakti ir radītāja, var būt arī pārmaiņu pārstāve, bieži parādās, lai iznīcinātu dēmoniskos spēkus un atjaunotu līdzsvaru;
- Šaktisms
  - Devi (dievietes)= brahman;
  - Adi **para**shakti shakti ir centrāla, tiek godāta kā māte (pilnīgais spēks);
  - Adi parashakti is shakti spēks, kurš pārvalda pasauli;
  - Dažādas formas un vārdi, to starp, parvati, durga un kali.
  - Durga – brahma, vishnu, shiva māte
  - ‘’Caur tevi šis visums ir dzimis, caur tevi šī pasaule ir radīta, ak devi, caur tevi tā ir pasargāta’’»»

ஸ்ரீ பாலாத்ரிபுர சுந்தரி
விஷ்ணு
ஸதாசிவன்
ஸ்ரீ
சக்கரம்

Tridevi त्रिदेवी (Trīs dievietes)

- Lakshmi, Parvati, Saraswati;
- Vairāki uzskati par to, kas viņas ir:

1)sievišķā versija trimūrti jeb trideva (brahma, vishnu, shiva) (to papildinātājas)

- Shaktismā: saraswati – creatirx (sieviete radītāja), paravati – preservatrix(sieviete pasargātāja), lakshmi – destrutrix (sieviete iznīcinātāja);

2)Trideva pavadones,

- Saraswati – brahma pavadone
- Lakshmi – vishnu pavadone
- Parvati – shiva pavadone

Saraswati सरस्वती

- Sanskritā - saras – plūsma, wati – sieviete;
- Zinību, mūzikas, mākslas, gudrības dieviete;
- Indijā uzskatāms, ka viņas gudrība plūst cauri upei
- Palīdzēja Brahma izveidot visumu;
- ‘’Vislabākā no mātēm, vislabākā no upēm, vislabākā no dievietēm, Saraswati’’ [teksts no Rigvedas]
- Visbiežāk attēlota baltās drēbēs, sēžot virsū (vai kaut kur tuvumā) lotosa ziedam. Rokās mūzikas instruments vai grāmata dažkārt attēlota ar 2 rokām, dažkārt ar 4 (Brahma - 4 galvas);
    - Prāts, intelekts, modrība, ego

Parvati पार्वती

- Sanskritā– ‘’kalns’’;
- Auglības, mīlestības, skaistuma, laulību, bērnu dieviete;
- Kalnu dievības Himvan un karalienes Mena meita;
- Ganesha, Kartikeya, Ashokasundari māte;
- 10 veidoli, zināmas kā mahividya (Kali, Tara, Tripura Sundari, Bhuvaneshvari, Tripura Bhairavi, Chhinnamasta, Dhumvati, Baglamukhi, Matangi, Kamala. Vislabāk zināmākā - Kali);
- Šaivismā tiek pielūgta tā pat kā Shiva;
    - Shiva atjaunošanās enerģija un spēks, un viņa ir tā, kas savieno visas būtnes, un viņu garīgās atbrīvošanās līdzeklis.
- Vēdās izmantoti vārdi: Ambika un Rudrani;
- Panchayatana Puja – viena no pielūgsmes dievībām;
- Visbiežāk attēlota sarkanā kleitā. Visbiežāk blakus Shiva, rokās Ganesha.

Lakshmi लक्ष्मी

- Sanskritā: ‘’mērķis’’
- Bagātības, labklājības, skaistuma dieviete;
- Bieži pieminēta citās reliģijās (džainismā, budismā);
- Vislabāk zināmākā indiešu dieviete;
    - Shri (viņas svētais vārds) tiek pierakstīts daudziem dokumentiem augšā, tiek izrunāts pirms uzrunā kādu dievību
- Visbiežāk attēlota uz lotosa zieda, ar ziloņiem fonā, 4

rokas.

    - Dharma (taisnība), kama (vēlmes), artha (bagātība), Moksha (atbrīvošanās no pārdzimšanas)

Durga दुर्गा

- Sanskritā – ‘’cietoksnis’’, ‘’vieta, kuru grūti pārņemt;
- Kara dieviete;
- Cīnās ar ļauno, demoniskiem spēkiem, kas draud sagraut mieru;
- 9 manifestācijas, zināmas kā navadurga (Shailaputri, Brahmacharini, Chandraghanta, Kushmanda, Skandamata, Kaalrati, Katyayni, Mahagauri, Siddhidharti). Hindu kalendārā, katrai manifestācijai ir sava svētku diena, lūgšana, slavas dziesma;
- Attēlota ar vairākām rokām (no 8 līdz 18 rokām), kas simbolizē to, ka viņa vienmēr ir gatava cīņai, katrā rokā ir kāds simbolisks priekšmets, piemēram, lotusa zieds, loks un bultas u.c., 3 acis (kreisā acs simbolizē vēlmes, labā acs simbolizē rīcību, vidējā acs simbolizē zināšanas). Bieži attēlota virsū uz tīģera vai lauvas, kas simbolizē varu, spēku, tas ir, viņa ir spējīga pārvaldīt pār ikvienu.

Kali काली

- Sanskritā – ‘’tumšā’’, ‘’melnā’’;
- Laika, radīšanas, iznīcības un varas dieviete;
- Zināma kā tumšā dieviete, uzskatīta par māti, simbolizē mātes mīlestību;
- Viena no 10 Parvati veidoliem;
- Vairāki varianti par viņas izcelšanos, to starpā, izcelšanās no Durgas dusmām, izcelšanās no Paravati ādas, vairāku dievību spēku apvienojums vienā, lai cīnītos ar ļaunajiem spēkiem u.c;
- Attēlota zilā vai melnā krāsā, ar vairākām rokām (līdz 18), katrā rokā kāds simbolisks priekšmets un 8 kājām. Visbiežāk tiks attēlota ar izbāztu mēli, kas simbolizē, ka viņai ir kauns par nodarītajiem nelabumiem, 3 acis. Bieži ar vienu kāju stāvēs virsū Shiva, viņas pavadonim, svārki no cilvēki rokām, mirušu bērnu auskari, kaklarota no nocirstām galvām.

Ravi Varma

IEVĒROJAMĀKĀS SIEVIETES INDIJĀ: BOLIVUDA

Bolivuda

- बॉलीवूड
- Apvienojums starp vārdiem Bombeja (Mumbaja) + Holivuda;
- Atšķirībā no Holivudas, tā nav fiziska vieta;
- Indijai pirmā vieta pasaulē kino producēšanas apjomu ziņā (~1000 filmas gadā) (Holivuda 364 2017.gadā);
- Tiek ierakstītas hindi, hindustānu valodās, kā arī hinglsih (hindi + englsih) tiek daudz izmantots;
- Visbiežāk - masala filmas, tas ir, daudz filmu žanri apvienoti

vienā.

Sievietes lomas Bolivudas filmās

- Pārsvarā visām sieviešu lomās apraksts ir: skaistas, pievilcīgas;
- Visbiežāk tiks saistītas ar vārdiem: ‘’laulības’’, ‘’mīlestība’’;
- Ideālā sieviete: pakļāvīga, sevis upurējoša, šķīsta, viegli kontrolējama;
- Sliktā sieviete: patstāvīga, seksuāli agresīva, rietumnieciska, nav upurējoša

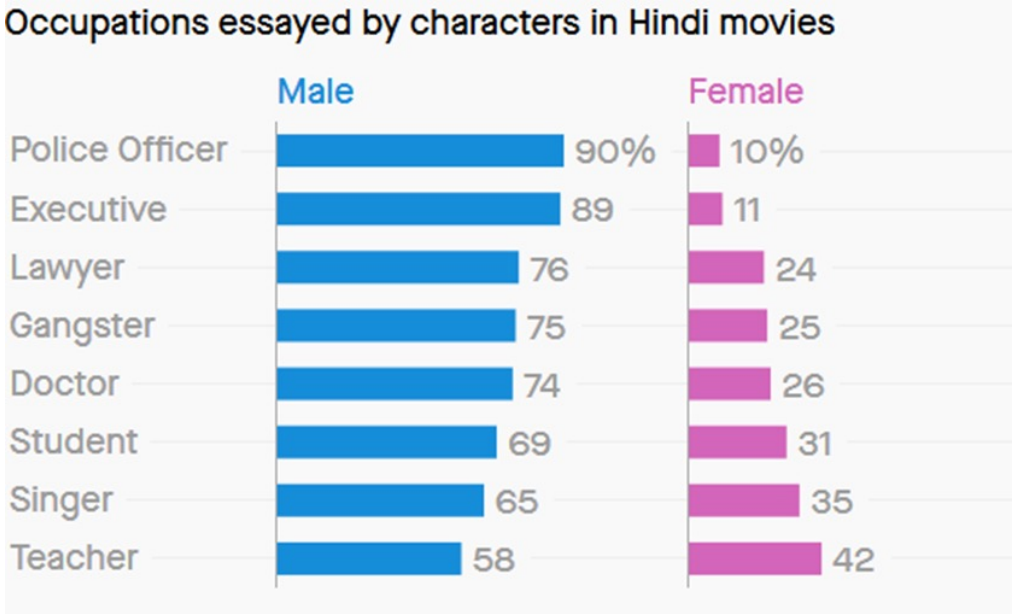

Male introduction	Female introduction
An honest government employee	A beautiful young girl
An aspiring singer	Daughter of Mr. Saxena
An established assistant scientist	Is heartbroken
A secret wing of Indian Army	A stage dancer
A famous professor	Not so good looking

Sievietes loma Bolivudas filmās

- ‘’Lai gan 80% no filmām vairāk tiek pieminēti vīrieši nekā sievietes, pārsteidzoši vairāk nekā 50% no filmu plakātiem ir ar sievietēm’’;
- Pēdējo gadu laikā aiz vien vairāk parādās filmas, kas ir centrētas ap sievietēm (ne tikai plakātos);
- Septiņdesmitajos gados filmas, kur sieviete bija centrālais tēls, bija aptuveni 7% no filmām;
- Starp 2015 un 2017 gadu sievietes bija centrālajās lomās aptuveni 11,9% no visām filmām.

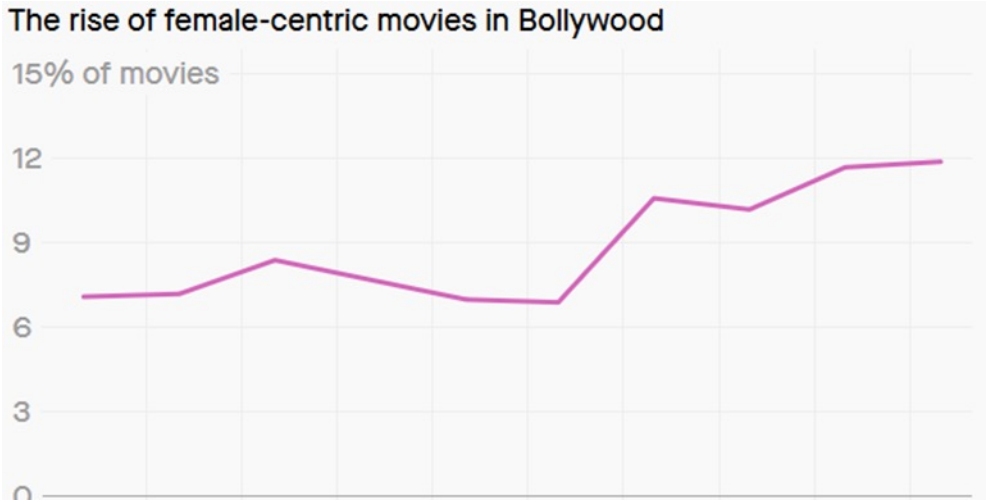

Samaksa sievietēm par filmēšanos

- ’’Man tika teikts, ka sievietes ir viegli aizstājamas filmās, jo viņas tik un tā vienkārši stāv aiz vīrieša. Es vēl jo projām esmu pieradusi – kā arī visas pārējās sievietes pasaulē – ka man maksā mazāk nekā vīriešiem’’ (Priyanka Chopra);
- Vīriešiem tiek maksāts aptuveni 40 crore rūpijas(~5 miljoni eiro) par filmu, sievietēm aptuveni viena desmitā no tā.

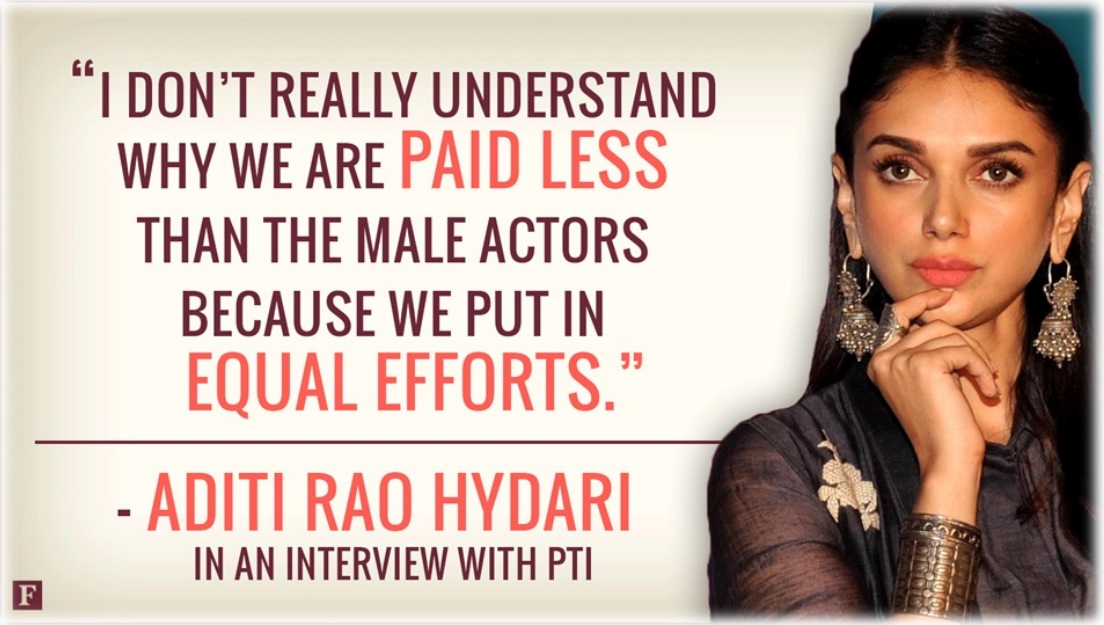

Ievērojamākie sieviešu tēli Bolivudā

- **Poo** (Kabhi Khushi Kabhi Gum, 2001)
- Attēlo: Kareena Kapoor;
- Pašpārliecināta, egoistiska.
- https://www.youtube.com/watch?v=FZE20KqgmGs

- **Rani** (Queen, 2014)
- Attēlo: Kangana Ranuat;
- Sākumā kautrīga, pēc tam, kad tiek ‘’pamesta pie altāra’’ kļūst par bezbailīgu un spēcīgu.
- https://www.youtube.com/watch?v=KGC6vl3lzf0

- **Vidya Bagchi** (Kahaani, 2012)
- Attēlo: Vidya Balan;
- Grūtniece, kas meklē savu pazudušo vīru

IEVĒROJAMĀKĀS SIEVIETES INDIJĀ: ZINĀTNE

Anandibai Gopalrao Joshi आनंदीबाई गोपाळराव जोशी

- Dzimusi Kalyan 1865.gadā (orģināli Yamuna);
- 9 gadu vecumā aprecējusies ar vīrieti, kas bija gandrīz 20 gadus vecāks nekā viņa;
- 14 gados piedzima dēls, bet nomira pēc 10 dienām, jo bērnam nebija pietiekama medicīniskā aprūpe. Tā rezultātā, Anadi tika iedvesmota kļūt par mediķi.;
- Vīrs (Gapalrao Joshi) atbalstīja viņas lēmumu, izglītību sievietēm.
    - Uzrakstīja vēstuli Amerikas misionāram, lai Anadi varētu mācīties medicīnu Amerikā, bet, lai gan sākumā bija plānojis braukt kopā ar viņu, neaizbrauca, bet iedrošināja Anadi, lai lai viņa brauc viena, lai parādītu piemēru visām sievietēm indijā.

CEĻŠ ZINĀTNĒ

- 19 gadu vecumā sāka mācīties medicīnu Pensilvānijas sieviešu medicīniskajā koledžā;
- Saskārās ar nopietnām veselības problēmām (klimata, diētas dēļ), bet tik un tā bija motivēta iegūt maģistra grādu medicīnā;
- Deva runu par to, kā Indijas medicīnā ir nepieciešamas sievietes, lai ārstētu sievietes Indijā. Šī runa tika augsti novērtēta, un Indija viņu sāka finansiāli nodrošināt;
- 1886.gadā ieguva maģistra grādu medicīnā (disertācija saistībā ar dzemdībām);
- Izlaidumā saņēma apsveikuma vēstuli no Lielbritānijas karalienes, Indijas imperatores, Karalienes Viktorijas;
- 1886.gadā atgriezās Indijā, sāka strādāt slimnīcā kā atbildīgā ārste sieviešu palātā;
- 1887. gadā nomira tuberkolozes dēļ.

Kamala Sohonie
कमला सोहनी

- Dzimusi 1912.gadā Indore;
- Mirusi 1998.gadā;
- 1933.Gadā ieguvusi bakalaura

Grādu ķīmijā un fizikā Mumbajas Universitātē;

- 1936.gadā ieguvusi maģistra grādu;
- 1939.gadā ieguvusi doktora grādu,

kļūstot par pirmo sievieti Indijā, kas ir ieguvusi doktora grādu zinātnē.

CEĻŠ ZINĀTNĒ

- Pēc bakalaura grāda iegūšanas 1933.gadā, pieteikusies pētniecības stipendijai Indijas zinātnes institūtā, bet viņas pieteikums tika noliegts, jo tā laika institūta direktors C.V Raman uzskatīja, ka sievietes nav tiesīgas pētniecībai. Kamala pret to uzsāka protestu (satyagraha) pie Ramana biroja, kā rezultātā viņas pieteikums tika pieņemts ar šādiem nosacījumiem:
  - Viņa netiks pieņemta kā pastāvīga kandidāte un pirmajā gadā tiks pārbaudīta;
  - Viņai jāstrādā vēlu vakarā atbilstoši sava ceļveža norādījumiem;
  - Viņa nedrīkst izbojāt laboratorijas vidi (viņai nevajadzētu būt kā ‘’uzmanības novērsēja’’ pētniekiem vīriešiem.

- Viņas apņēmĪbas un darba dēļ, profesors Raman atļāva sievietēm sākt strādāt institūtā;
- Strādājot institūtā, viņas darbs bija koncentrēts uz proteīniem pienā un pākšaugos;
- Ieguva doktora grādu Kembridžas Universitātē, kur viņa mācījās bioloģiskās dabaszinātnes;
- 1939.Gadā sāka strādāt Lady Hardinge medicinīskajā koledžā, kur viņa tika iecelta kā bioķīmijas nodaļas vadītāja;
- Vēlāk sāka strādāt karaliskajā zinātnes institūtā Mumbajā, kur viņa kopā ar saviem studentiem veica svarīgus pētījumus par trim pārtikas preču grupām, kuras galvenokārt patērē finansiāli nelabvēlīgās cilvēku grupas indijā.

Asima Chatterjee

- Dzimusi 1917.Gadā Bengal;
- Mirusi 2006.gada 22.novembrī
- Asima un viņas tēvs bija ļoti ieinteresēti botānikā;
- 1936.gadā pabeidza Skotijas Baznīcas Koledžu. Ieguva izglītību ķīmijā;
- 1938.gadā ieguva maģistra grādu orgāniskajā ķīmijā, 1944.gadā doktora grādu;
- Otrā sieviete indijā, kura ieguvusi doktora grādu zinātnē;

Ceļš zinātnē

- Pārsvarā pētija dabisko produktu ķīmiju, kā rezutlātā tika izveidotas pret krampju, pret malārijas un ķīmijterapijas zāles;
- Aptuveni 40 gadus pētīja dažādus alkaloīdu savienojumus;
- Atklāja pret epilepsijas iedarbību marsilea minuta un pretmalārijas iedarbību tādos augos kā (angliski) alstonia scholaris, swertia chirata, picrorhiza kurroa un caesalpinia crista (bet nav klīniski konkurētspējīgi ar mūsdienu medikamentiem);
- Viņas darbi veicināja epilepsijas medikamentus un daudus pret malārijas medikamentus;
- Lady Barbourne koledžā izveidoja ķīmijas departamentu.

Rajeshwari Chatterjee

- Dzimusi 1922.Gadā Kanatakā;
- Mirusi 2010.gadā;
- Bakalaura un maģistra grāds matemātikā
- Pirmā inženiere (sieviete) no Karnatakas;

Ceļš zinātnē

- Pēc maģistra iegūšanas, 1943.gadā sāka strādāt Indijas Zinātnes Institūtā kā pētniece elektrotehnikas nodaļā komunikācijas jomā;
- 1946.gadā Deli valdība viņai piešķīra stipendiju, lai viņa varētu mācīties ārzemēs, un viņa devas uz ASV;
- Mišiganas Universitātē ieguva maģistra grādu elektrotehnikā, kas bija viņas otrais maģistra grāds;
- 1953.Gadā ieguva doktora grādu;
- Pēc doktora grāda iegūšanas atgriezās Indijā un sāka strādāt Indijas Zinātnes Institūtā, kur viņa iepazinās ar savu vīru, ar kuru kopā viņa izveidoja mikroviļņu pētījumu laboratoriju, un sāka pētīt mikroviļņu inženieriju, kas indijā bija pirmie pētījumi attiecīgajā jomā;
- Savas dzīves laika uzrakstījusi vairāk nekā 100 pētījumus, apmācījusi 20 doktora grāda studentus un sarakstījusi 7 grāmatas.

Kalpana Chawla

- Dzimusi 1962.gadā Karnalā
- Bērnībā vienmēr vēlējusies lidot, zīmējusi daudz lidmašīnas, kopā ar tēvu vērojusi lidmašīnas;
- Ieguva bakalaura grādu inženieru zinātnē (Aeronavigācijas inženierija) Pundžabas Inženieru Koledžā, ieguva maģistra grādu Teksas Universitātē Arlingtonā, ieguva vēl vienu maģistra grādu un doktora grādu Kolorādo Universitātē Boulderā;
- 1988.gadā sāka strādāt NASA (National Aeronautics and Space Administration);
- Pirmā sieviete no Indijas, kas ir bijusi kosmosā.

Ceļš kosmosā

- 1997. gadā pirmo reizi devās kosmosā ar kosmosa kuģi Kolumbija STS-87 kopā ar 6 cilvēku komandu.
  - Kosmosā pavadīja aptuveni 15 dienas.
  - Bija adbildīga par Spartan satelīta Sapratn nostādīšanu, kas nedarbojās pareizi

Ceļš kosmosā

- 2001.gadā tika izvirzīta savam otrajam lidojumam ar kosmosa kuģi STS-107 (lidojums tika pārcelts uz 2003. gada 16. janvāri);
- 16 dienu laikā komanda veica vairāk nekā 80 eksperimentus;
- Kuģis saskārās ar grūtībām, kā rezultātā visa kuģis tika iznīcināts,

kad devās cauri atmosfērai. Neviens no komandas neizdzīvoja;

https://www.youtube.com/watch?v=4PfLCduBM-E

- Šīs katastrofas dēļ Chawla ir pieminēta daudzās dokumentālajās

filmās, un viņas vārds parādās bieži saistībā ar kosmosa kuģu misijām.

Izmantotā literatūra

Chowdhury, Renuka. ‘’India tackles domestic violence’’ 2006. lpp 83

Daulat-Singh Devika. Women in India: How Free? How Equal? *India International Centre Quarterly* 2002.1.(29): 91-102

Insoll, Timothy, *Archaeology and World Religion* Psychology Press, 2001. 225lpp

Jacobsen Knut A., *Brill’s Encyclopedia of Hinduism Online* 2012

Kinsley David R, ‘’Hindu Goddeses: Visions of the Divine Feminine in the Hindu Religious Tradition’’ *History of Religions* 1998*.* 4 (27): 412-414

Lorenzen,Mark. ‘’ Go West: The Growth of Bollywood’’ *Creative Encounters Working Paper.* 2009 1-38

Oldenburg V. *Dowry murder: The imperial origins of a cultural crime.* 2002

Punam Shashi, **Sharma** Naina. ‘’The Role and Position of Women Ancient Society to Modern Society in India’’. 2017. 15.

Tewari Babita, **Tewari** Sanjay. ‘’The History if Indian Women: Hinduism at crossroads with gender’’ *Politics and Religion*, 2019. 3 (1): 25-47

Tharakan Sophie, **Tharakan** Michael. ‘’Status of Women in India: A Historical Perspective’’ *Social Scientist* 1975. 4 (4): 115-123

Welsh Jane. ‘’It was like a burning hell: A Coparative Exploration of Acid Attack Violence’’ 19-21

Interneta resursi

Ankita. List of Iconic Female Characters in Bollywood Movies https://www.isrgrajan.com/list-of-iconic-female-characters-in-bollywood-movies.html [sk.2019.21.10]

Bhattacharya A. After analysing 4,000 films, researchers confirm that Bollywood movies are still crazy sexist. https://qz.com/india/1104106/bollywood-has-a-very-real-gender-problem-an-analysis-of-4000-films-reveal/ [sk.2019.20.10]

Cartwright E. Saraswati Definition https://www.ancient.eu/Sarasvati/ [skatīts 2019.15.11]

Keating, F. Asima Chatterjee 100th birthday: Who was India's first female scientist to be rewarded a PhD?. https://www.independent.co.uk/news/world/asia/asima-chatterjee-100-birthday-google-doodle-indian-chemist-science-phd-who-is-a7963381.html [sk.2019.27.11]

Naraharisetti S. Anandibai Gopalrao Joshi — What can we learn from her life ? https://medium.com/@nschsravanthi/anandibai-gopalrao-joshi-what-can-we-learn-from-her-life-7cad9147f710 [sk.2019.26.11]

Mubarak S. How leading roles for women in Bollywood have evolved over the years. https://www.vogue.in/content/how-leading-roles-for-women-female-actors-in-bollywood-movies-have-evolved-over-the-years-kangana-ranaut-queen-sridevi-chandni [sk.2019.20.10]

Rajhans S.G. The Goddess Durga: The Mother of the Hindu Universe https://www.learnreligions.com/goddess-durga-1770363 [sk.2020.05.01]

Redd, N.T. Kalpana Chawla: Biography & Columbia Disaster https://www.space.com/17056-kalpana-chawla-biography.html [sk.2019.27.11]

Stefon M. Lakshmi. Hindu deity. https://www.britannica.com/topic/Lakshmi [sk.2019.16.11]

Venkatesan, S., **Sahu**, S. Remembering Rajeswari Chatterjee, IISc's First Woman Engineer. https://connect.iisc.ac.in/2017/05/remembering-rajeswari-chatterjee-iiscs-first-woman-engineer/ [sk.2020.10.01]

Weston M. Celebrating Women in STEM: Dr. Kamala Sohonie. https://info.umkc.edu/unews/celebrating-women-in-stem-dr-kamala-sohonie/ [sk.2020.27.11]

Women Scientists of India: Dr. Asima Chatterjee https://artsandculture.google.com/exhibit/women-scientists-of-india-dr-asima-chatterjee-indian-academy-of-sciences/rgKiCdKgS8UJIw?hl=en [sk.2019.27.11]

Attēli

[8.slaids] Noziegumi Indijā pret sievietēm uz 100 000 cilvēkiem. Attēls ņemts no: https://en.wikipedia.org/wiki/Domestic_violence_in_India#/media/File:2012_Crime_Rate_against_Women_per_100000_in_India_by_its_States_and_Union_Territories,_VAW_Map.svg [skatīts 2020.10.01]

[10.slaids] Ziņotie pārkāpumi par vardarbību ģimenē. Dati ņemti no https://web.archive.org/web/20130918194641/http://ncrb.gov.in/CD-CII2012/cii-2012/Chapter%205.pdf ''Crime against Women'' [sk. 2020.10.01]

[16.slaids] Shakti. Attēls ņemts no https://en.wikipedia.org/wiki/Shakti#/media/File:Tripura_sundari_4.jpg [sk.2019.15.11]

[18.slaids] Parvati, Saraswati, Lakshmi. Attēls ņemts no https://www.flickr.com/photos/144060333@N07/41863236422 [sk.2019.15.11]

[19.slaids] : Parvati (Kali veidolā), Saraswati, Lakshmi. Attēls ņemts no http://ronakgandhi.com/ma-laxmi/ [sk.2019.15.11]

[20.slaids] Saraswati ar Brahma, Vishnu ar Lakshmi, Shiva ar Paravati. Attēls ņemts no https://en.wikipedia.org/wiki/Tridevi#/media/File:Brahma,_Vishnu_and_Shiva_seated_on_lotuses_with_their_consorts,_ca1770.jpg [sk.2019.15.11]

[21.slaids] Saraswati. Attēls ņemts no https://en.wikipedia.org/wiki/Saraswati#/media/File:Saraswati.jpg [sk.2019.15.11]

[22.slaids] Saraswati. Attēls ņemts no https://www.kalyanpuja.com/products/online-puja-live-saraswati-puja [sk.2019.15.11]

[23.slaids] Shiva, Parvati un Ganseha. Attēls ņemts no https://www.dollsofindia.com/product/shiva-parvati-with-ganesha-unframed-poster-SH40.html [sk.2019.16.11]

[24.slaids] Parvati, Shiva un Ganesha. Attēls ņemts no https://www.dollsofindia.com/product/hindu-posters/shiva-parvati-and-ganesha-with-vahanas-reprint-on-paper-IL87.html [sk.2019.16.11]

[25.slaids] Lakshmi. Attēls ņemts no https://en.wikipedia.org/wiki/Lakshmi#/media/File:Raja_Ravi_Varma,_Goddess_Lakshmi,_1896.jpg [sk.2019.16.11]

[26.slaids] Lakshmi. Attēls ņemts no https://www.pinterest.es/pin/442830575852377758/ [sk.2019.16.11]

[28.slaids] Durga. Attēls ņemts no https://www.astroved.com/archetype-deity-pooja-durga-pooja-p107.aspx [sk.2020.05.01]

[30.slaids] Kali. Attēls ņemts no https://en.wikipedia.org/wiki/Kali#/media/File:Kali_by_Raja_Ravi_Varma.jpg [sk.2020.05.01]

[33.slaids] Attēls (pa kreisi): Lomu salīdzinājums Bolivudā starp vīriešiem (zils) un sievietēm (rozā). Attēls ņemts no https://qz.com/india/1104106/bollywood-has-a-very-real-gender-problem-an-analysis-of-4000-films-reveal / [sk.2019. 20.10]

Attēls (pa labi): Salīdzinājums starp vīriešu aprakstiem (pa kreisi) Bolivudas filmās un sieviešu aprakstiem (pa labi) Bolivudas filmās. Attēls ņemts no https://qz.com/india/1104106/bollywood-has-a-very-real-gender-problem-an-analysis-of-4000-films-reveal/ [sk.2019.20.10]

Attēli

[34.slaids] Diagramma ap sieviešu centrētām filmām Bolivudā. Attēls ņemts no https://qz.com/india/1104106/bollywood-has-a-very-real-gender-problem-an-analysis-of-4000-films-reveal/ [sk.2020.20.10]

[35.slaids] Aditi Rao Hydri. Attēls ņemts no https://www.forbes.com/sites/suparnadutt/2017/08/30/in-india-the-gender-pay-gap-extends-even-to-bollywood/#6b2bd0bc502b [sk.2019.21.10]

[36.slaids]Kareena Kapoor. Attēls ņemts no https://medium.com/@arslanathar/poo-from-kabhi-khushi-kabhi-gham-was-a-goddamn-queer-icon-and-we-stan-bf15887e390d [sk.2019.21.10]

[37.slaids]Kangana Ranuat. Attēls ņemts no https://brightchicdreams.wordpress.com/tag/queen-2014/ [sk.2019.21.10]

[38.slaids]Vidya Balan. Attēls ņemts no https://www.pinterest.com/pin/185703184604908693/?lp=true [sk. 2019.21.10]

[40.slaids]Anandibai Gopalrao Joshi. Attēls ņemts no https://en.wikipedia.org/wiki/Anandi_Gopal_Joshi#/media/File:Anandibai_joshi.jpg. [sk.2019.26.11]

[42.slaids] Kamala Sohonie. Attēls ņemts no https://info.umkc.edu/unews/celebrating-women-in-stem-dr-kamala-sohonie/ [sk.2019.27.11]

[45.slaids]Asima Chatterjee. Attēls ņemts no https://en.wikipedia.org/wiki/Asima_Chatterjee#/media/File:Asima_Chatterjee_1.jpg [sk.2019.27.11]

[47.slaids] Rajeshwari Chatterjee. Attēls ņemts no https://en.wikipedia.org/wiki/Rajeshwari_Chatterjee#/media/File:Rajeshwari_Chatterjee_image.jpg. [sk.2020.10.01]

[49.slaids] Kalpana Chawla. Attēls ņemts no https://www.space.com/17056-kalpana-chawla-biography.htmlhttps://www.space.com/17056-kalpana-chawla-biography.html [sk.2019.27.11]

[50.slaids] STS-87 komanda. Attēls ņemts no https://www.alamy.com/stock-photo/sts-87.html [sk.2019.28.11]

[51.slaids] STS-107 komanda. Attēls ņemts no https://www.space.com/19515-space-shuttle-columbia-sts-107-mission-archive.html [sk.2019.28.11]